

Beszámoló az Erasmus+ tanári mobilitás pályázati program keretében megvalósult nyelvtanári továbbképzésről

A Goethe Intézet által szervezett ötnapos, „Bevándorlás és integráció” című szemináriumon vettem részt, amely Berlinben került megrendezésre 2015. június 29. és július 3. között.

Mivel korábban nagyon jó tapasztalatokat szereztem a Goethe Intézet némettanárok számára szervezett továbbképzéseivel kapcsolatban, feltétlenül az ő tanfolyamukra szerettem volna jelentkezni, így az iskolai pályázati team felajánlott segítségét a kurzuskeresésben nem vettem igénybe. Mivel végzettségem szerint német nyelvtanár vagyok, így természetesen nyelvi előkészítésen sem vettem részt.

A kurzuson 21 némettanár vett részt. 15 különböző országból érkeztünk, hatan német anyanyelvűként külföldi Goethe Intézetekben oktatják a német nyelvet. Ez számomra különösen jó volt, hiszen mind a kiscsoportos, mind a szabadidős programokon zajló beszélgetések közben sok segítséget kaptunk ezektől a kollégáktól mind nyelvi, mind országismereti kérdésekben. Mivel jelenleg nincs lehetőségem németet tanítani, és ha tanítanék is, az A1-B1 szinten történne, fontos számomra, hogy a lehetőségeimhez mértén mindent megtegyek, hogy szinten tartsam a nyelvtudásomat.

Az öt nap alatt nagyon intenzív és változatos programokban volt részünk. Berlinben nagyon magas a migrációs háttérrel rendelkező lakosok aránya, aminek következtében rengeteg szervezet, egyesület, alapítvány, „jó gyakorlat” létezik, amelyek ezzel a témával foglalkoznak. Hol négy-öt fős kiscsoportokban, hol mind a 21-en látogattunk el bizonyos helyszínekre, majd visszatérve a szemináriumi terembe változatos módokon megosztottuk egymással tapasztalatainkat, illetve megvitattuk a tapasztalatokat. Eközben szinte észrevétlenül sajátítottuk el a csoportban való munka és a kooperatív technikák egyikét-másikát. Ezeket azóta itthon is alkalmaztam, igaz matematika órán, de a diákok örömmel fogadták és nőtt a motivációjuk.

A teljesség igénye nélkül felvillantánék néhányat a meglátogatott helyszínek közül. Voltunk az egykori Kelet-Berlin Marzahn-Hellersdorf városrészében, ahol az volt NDK-ban vendégmunkásként dolgozó vietnámiak, az egykori Szovjetunióból és utódállamaiból „visszatelepültek” és bulgáriai illetve romániai gyökerekkel rendelkező romák élnek viszonylag nagy számban. A projektet, amellyel megismerkedtünk, jórészt az „Aktion Mensch” finanszírozza. Két alkalmazottal és rengeteg önkéntessel dolgoznak. Fő feladatuknak tekintik a kerületben lakó roma gyerekek és fiatalok felnevelését iskolai képzésének segítségével, de a mindennapi élet alapvető dolgaiban való eligazodásban is segítséget nyújtanak.

A neuköllni városházán a bevándorlási megbízott, Dr. Arnold Mengelkoch előadását hallgattuk meg a kerület sajátosságairól és az általa és munkatársai által végzett munkáról. Ebben a kerületben évtizedek óta igen magas a török lakosság aránya.

Ugyanebben a kerületben jártunk egy egyesületben, amely fő tevékenységi körként iszlám lányoknak nyújt segítséget többek között a tanulásban, lehetőségeik jobb kihasználásában, szabadidejük hasznos eltöltésében, jogaik érvényesítésében. Nagyon érdekes és időnként megrázó dolgok hangzottak el az egyesület egyébként iszlám munkatársa, Sevil Yildirim szájából. Ugyanakkor egy másik csoport egy általános iskolában járt, egy úgynevezett „Willkommensklasse”-ban, ahol a németül nem tudó bevándorló gyerekeket gyűjtik össze, hogy németül tanuljanak, és átlagosan egy év

után „rendes” osztályban folytathassák a tanulmányaikat. A harmadik csoport a „Berlinnek szüksége van rád” nevű egyesületnél járt, akik azon munkálkodnak, hogy a közszolgálati dolgozók között a migrációs háttérrel rendelkező munkavállalók aránya minél jobban megközelítse a teljes lakosságra vetített arányukat.

Egyik délután hozzánk érkezett három vendéglőadó: a berlini szenátus menekültügyekért felelős referense; a Romano Drom roma menekültekkel foglalkozó egyesület szóvivője; és a „Lichtjugend” fiatalkorú menekülteket segítő egyesület elnöke. A téma néhány újabb megközelítésével lettünk gazdagabbak.

Meglátogattunk egy mecsetet, ahol egy lelkes fiatalember beszélt először a békés iszlámról, majd az általa vezetett egyesület munkájáról, amely iszlám fiatalokkal foglalkozik. Nem először állapítottuk meg, milyen jól működő példái vannak Németországban a témában érintett szervezetek együttműködésének: rendőrség, szociális munkások, politikusok, civil szervezetek fognak össze egy-egy probléma megoldása érdekében.

Egyik este a szállodában megnéztük a „Láthatatlanok” című dokumentumfilmet, amely három menedékkérő fiatalember Németországba érkezése utáni első heteit, hónapjait mutatja be. Wasim Szíriából, Mathew Kenyából, Gedeon pedig Kamerunból érkezett. Az Eisenhüttenstadtban található menekülttáborban telnek napjaik, amelyeket leginkább bizonytalanság, unalom, várakozás jellemez. A német bürokrácia malmai lassan őrölnek. A kérvényezők jövőjéről egy úgynevezett első meghallgatás alapján születik döntés. Három hősünk közül egyik sem teljesíti a maradáshoz szükséges feltételeket. A film megtekintése után lehetőségünk volt beszélgetni a rendezővel, Benjamin Kahlmeyerrel és az egyik főszereplővel, Gedeonnal, aki jelenleg is „megtúrt” státuszú Németországban.

Nagyon intenzív és hasznos volt ez az öt nap. Azt gondolom, nyelvtanárként az egyik legjobb dolog, ami történhet velünk, hogy a célnyelv országában töltünk hosszabb-rövidebb időt. Újra megtapasztaltam, hogy képes vagyok németül kommunikálni (ráadásul nem csak feltétlenül hétköznapi témákról), ezáltal magabiztosabban vállalom feladatokat az iskolánk német partnerintézményeivel kapcsolatos programok lebonyolításában. Informális beszélgetések alkalmával főleg (de nem kizárólag) német szakos kollégáimmal osztottam meg a kurzus alatti tapasztalataimat.

A különböző országból érkezett résztvevőkkel sokat beszélgettünk az otthoni tapasztalatainkról, rengeteg ötletet, módszert gyűjtöttünk egymástól, amelyeket az itthoni tanításban tudok használni.

Az én kurzusom ezen túl egy profi módon összeállított programot biztosított, amelynek során szakértők, érdekes helyszínek, érdeklődő, saját tapasztalataikat közkinccsé tevő társak segítségével alaposan beleástuk magunkat a bevándorlás és az integráció témájába. Talán meglepő módon osztályfőnöki órán tudtam ezeket a tapasztalatokat leginkább hasznosítani, ugyanis földrajzi helyzetünkből adódóan nagyon aktuálissá vált és így többször szóba került ez a téma. A diákokkal való beszélgetés során újabb szempontokat tudtam felvillantani.

Mindezekon felül remek kikapcsolódás, feltöltődés volt ez a pár nap.

Szeretnék mindenkinek köszönetet mondani, akinek része volt abban, hogy részt vehettem a fenti szemináriumon. Kívánom kollégáimnak (és magamnak), hogy további sikeres pályázatok nyomán még sok hasonló nagyszerű élményben lehessen részünk.

Felföldi Katalin